

У процесі формування практичних умінь необхідно враховувати індивідуальні особливості студентів, їх можливості, особливості навчання. Важливим аспектом є формування мотивації студентів, роз'яснення перспективних можливостей професійного і особистісного зростання. Кожний вид фахової практики має передбачати змістовні і цільові характеристики підготовки до роботи з прийомними сім'ями та містити професійні завдання стосовно набуття вмінь і навичок по роботі з прийомними сім'ями.

Таким чином, нами визначено та обґрунтовано сутність соціально-педагогічних умов підготовки майбутніх соціальних педагогів до роботи з прийомними сім'ями. До таких умов ми відносимо:

- доповнення змісту фахових дисциплін у контексті підготовки майбутніх соціальних педагогів до роботи з прийомним сім'ями;
- впровадження спеціалізованого курсу «Соціальний супровід прийомних сімей»;
- формування навичок і вмінь по роботі з прийомним сім'ями під час практичних занять та професійної практики;
- удосконалення програми практик та доповнення відповідними завданнями.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Гура О. І. Педагогічні умови формування професійних комунікативних якостей соціального педагога: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.05 / Гура Олександр Іванович. – Х., 2000. – 229 с
2. Дубич К. В. Особистісно орієнтоване виховання студентів в умовах соціокультурного середовища вищого навчального закладу: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07 / Дубич Клавдія Василівна. – Рівне, 2007. – 267 с., с.80
3. Житник Н. В. Організаційно-педагогічні умови підготовки бакалаврів економіки у коледжі II рівня акредитації: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Житник Ніна Василівна. – Кривий Ріг, 2002. – 233 с
4. Зверева М. В. О понятии "дидактические условия" / М. В. Зверева // Новые исследования в педагогических науках : сб. ст. / [под ред. В. С. Самойлова]. – М. : Педагогика, 1987. – Вып. 1. – С. 29–32
5. Ожегов С. И. Словарь русского языка: ок. 60 000 слов / Сергей Иванович Ожегов ; под ред. Л. И. Скворцова. – 25-е изд., испр. и доп. – М. : Мир и образование, 2006. – 976 с., с. 821
6. Стасюк В. Д. Педагогічні умови професійної підготовки майбутніх економістів у комплексі "школа-вищий заклад освіти": дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Стасюк Варвара Дмитрівна. – Одеса, 2003. – 280 с.

УДК37.013.42:376.2-053.81(043)

Мирошніченко Н.О.

РЕАЛЬНИЙ СТАН ІНТЕГРУВАННЯ МОЛОДІ З ФУНКЦІОНАЛЬНИМИ ОБМЕЖЕННЯМИ В СОЦІАЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

Анотація

В статье рассматриваются объективно-субъективные причины интеграции инвалидов в современное общество

У даний час найважливішою умовою досягнення соціально-педагогічної інтеграції молоді з обмеженими функціональними можливостями в соціальне середовище є впровадження у суспільній свідомості ідеї рівних прав і можливостей для інвалідів. У розвинених країнах процес інтеграції давно вже розпочався. В Україні, на жаль, ідея рівних прав і можливостей не достатньо сформована в суспільній свідомості, вона лише недавно почала усвідомлюватися тими соціальними інститутами, які є відповідальними за соціальну політику в державі стосовно інвалідів, і водночас не отримала належного відбиття в правових документах. Але навіть при повному впровадженні законодавчих норм щодо реалізації рівних прав і можливостей інвалідів у державі, проблема соціальної інтеграції не буде вирішена, доки суспільство не сприйме її важливість. Відхід від сегрегативних видів допомоги інвалідам (у вигляді спеціальних медичних, учбових установ, виробничих підприємств і ін.) став можливий у ряді розвинених країн лише завдяки тому, що у свідомості суспільства відбулися значні зміни, здорові люди визнали за інвалідами їхні права і перестали їх ігнорувати[1, с. 13].

З метою вивчення об'єктивних і суб'єктивних чинників, що впливають на процес соціальної інтеграції інвалідів в Україні на прикладі міста Києва було організовано соціологічне дослідження, основними завданнями якого були:

- проаналізувати ставлення здорових членів суспільства до інвалідів;
- вивчити особливості їх взаємодії як головної умову ефективної організації процесу соціальної інтеграції;
- визначити рівень готовності здорових членів суспільства до сприйняття інтеграції інвалідів і міру соціальної дистанції між ними;
- проаналізувати потреби інвалідів в соціальній інтеграції;
- виявити прихильників і супротивників інтеграції серед інвалідів і скласти їх соціальний портрет;
- розглянути причини їх позитивного і негативного ставлення до даного процесу;
- охарактеризувати суть соціальної інтеграції інвалідів в різних сферах їх життєдіяльності; - визначити основні позиції інвалідів по відношенню до процесу соціальної інтеграції на основі соціально-психологічних характеристик.

Предмет дослідження на даному етапі є об'єктивні і суб'єктивні чинники, що впливають на процес соціальної інтеграції інвалідів.

Соціологічне дослідження проводилося методом анкетування. Вибір респондентів проводився методом випадкового відбору із застосуванням простої механічної вибірки з кроком 10, об'єм якої склав 200 осіб. Результати дослідження можна поширити на всіх клієнтів. Як свідчить практика, взаємостосунки інвалідів і здорових – найпотужніший чинник соціальної інтеграції. Визначення зарубіжного і вітчизняного досвіду, дозволило виявити, що інваліди, нерідко маючи всю потенційну нагоду брати активну участь в житті суспільства, не можуть їх реалізувати просто тому, що здорові не хочуть спілкуватися з ними, роботодавці побоюються брати на роботу (вважаючи за краще платити штрафи за порушення системи квотування), і тому організаційні заходи

по інтеграції ризикують бути неефективними. У сфері взаємостосунків з оточуючим середовищем перед інвалідами повстають істотні проблеми, оскільки без гармонізації цих взаємостосунків на рівні макро- і мікрогруп соціальна інтеграція ніколи не зможе бути реалізованою.

Рухаючись у напрямку пошуків технологій інтеграції ми вважаємо за необхідне виявити об'єктивні потреби й умови інтеграції інвалідів, як можна відобразити у чотирьох основних позиціях:

активно-позитивна позиція, для якої притаманне прагнення пошуку самостійного виходу із ситуації, що склалася, і супроводиться позитивними соціально-психологічними особливостями особистості (оптимізм, висока самооцінка, задоволеність життям і т.п.);

пасивно-негативна позиція, в якій проявляється незадоволення своїм становищем (разом з відсутністю бажання самостійно поліпшити його) супроводиться заниженою самооцінкою, психологічним дискомфортом, настороженим ставленням до оточуючих, тривожністю, постійним очікуванням катастрофічних наслідків від будь-яких змін, що відбуваються в житті;

пасивно-позитивна позиція, яка при об'єктивно незадовільному соціально-економічному становищі положенні і низькій самооцінці призводить в цілому до відносного задоволення конкретною ситуацією і, як наслідок, відсутності бажання активно змінювати її на краще. Дана позиція характерна для людей старших вікових груп;

активно-негативна позиція, яка при наявності стану психологічного дискомфорту і незадоволення життям не заперечує бажання самостійно змінити своє становище, проте практичних наслідків це не дає через низку ряд суб'єктивних і об'єктивних обставин. Така позиція більш характерна для інвалідів, яким переважно можна віднести до середнього віку.

Оцінюючи вплив на інвалідів таких чинників, як рівень соціально-економічного забезпечення і нужденність, житлово-побутові умови, освіта, професійна орієнтація і можливість працевлаштування, наявність індивідуальних і технічних засобів реабілітації, міра включення в соціальне середовище і задоволення своєю життєдіяльністю, а також аналізуючи результати проведеного автором дослідження, можна охарактеризувати соціальне самопочуття інвалідів як вкрай незадовільне, що значно ускладнює процес їх соціально-психологічної і соціально-педагогічної інтеграції, а це пояснює необхідність вирішення низки актуальних проблем, пов'язаних із забезпеченням повноцінної життєдіяльності даної категорії населення.

Дослідження об'єктивних потреб і умов інтеграції інвалідів, дозволило виявити такі тенденції, які простежуються у різних сферах життєдіяльності інвалідів і які необхідно враховувати у процесі реалізації цільової програми «Інтеграція інвалідів у соціальне середовище»:

- взаємостосунки інвалідів і здорових є найважливішим чинником соціальної інтеграції, причому аналіз цих взаємостосунків показав величезну соціальну дистанцію, що виражається в нерозумінні, розгубленості, страхах, неприйнятті осіб з обмеженими можливостями, не дивлячись на численні декларації про рівність прав і можливості;

- особливості позитивно спрямованої взаємодії здорових і інвалідів, як головна умова ефективності соціальної інтеграції, характеризуються неготовністю обох сторін до близьких контактів і співпраці, обумовленої взаємними категорично негативними установками: здорові переоцінюють «нещасливість інвалідів», відзначаючи їх замкнутість, підозрілість, ворожість, заздрісність; інваліди констатують зарозумілість, упередженість, зневага у здорових;

- об'єктивні потреби інвалідів у соціальній інтеграції обумовлені прагненням до самовираження і самореалізації в різних сферах життєдіяльності, прагненням до досягнення матеріальної незалежності і соціального благополуччя;

- основні позиції інвалідів стосовно соціальної інтеграції можна позначити як активно-позитивну (оптимізм і прагнення до самостійного пошуку рішення проблем), пасивно-негативну (песимізм і очікування катастрофічних наслідків від будь-яких змін), пасивно-позитивну (відносна задоволеність, інертність, незацікавленість в змінах), активно-негативну (дискомфорт, негативізм і бажання змінити своє положення).

Означені тенденції враховані у подальшій експериментальній роботі з групою молодих інвалідів, що буде представлено у подальших статтях.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Ахлибинский Б. А. Категориальный аспект понятия интеграции // *Диалектика как основа интеграции научного знания* / Под ред. А. А. Королева. - Л.: 1989. - С. 50 - 66.
2. Гудонис В.П. Социальные и психолого-педагогические основы интеграции лиц с нарушением зрения: Автореф. дис. ... канд. психол. наук. - М., 1995.
3. Махортова Г.Х. Проблемы психологической адаптации детей с нарушениями в условиях массовой школы // *Дефектология*. - 1996. - №4.
4. Морозова Н.С. Теория и практика социально-педагогической реабилитации детей-инвалидов. - Йошкар-Ола: Б.И. 1997. - 175с.
5. Соціально-педагогічна робота з дітьми та молоддю з функціональними обмеженнями. Навчально-методичний посібник для соціальних працівників і соціальних педагогів / За ред. Проф. А.Й.Капської. -К.: ДЦССМ, 2003. - 168с.

УДК 582.711.714:581.9(477)

Мельниченко Н.В.

РІД SORBUS TORMINALIS L.(Crantz) В УКРАЇНІ

Представитель рябинового рода берека – один из реликтовых родов в Украине. Приведены ботаническая и экологическая характеристика вида, его история и систематическое положение.